

Afhandelingsvoorstel Ledenraad met spoedeisend karakter, 28 augustus 2021

Tussen 24 en 26 augustus konden leden moties indienen in de Ledenkamer. Gezien het spoedeisende karakter van de ledenraad is besloten om moties die 50 steunbetuigingen ontvingen, direct voor te leggen aan de leden, op de ledenraad. Het presidium hanteerde een beoordelingskader om moties te toetsen aan de Politieke Ledenraad wanneer:

1. De motie een onderwerp behandelt dat direct raakt aan de aanleiding van de Politieke Ledenraad van 28 augustus: het proces van de formatie en linkse samenwerking. Moties met andere strekking zullen in principe behandeld worden bij de volgende Politieke Ledenraad (met congresgedeelte) op 2 oktober a.s.
2. Wordt voldaan aan de kwaliteitseisen van een goede motie?

Dit beoordelingskader is gecommuniceerd via de ledenkamer. Het presidium heeft met 12 indieners wiens moties buiten dit beoordelingskader vielen contact gehad. Zij hebben allen gekozen om hun motie in te trekken.

In totaal zijn via de ledenkamer 26 moties ingediend. Daarvan hebben 12 het benodigde aantal van 50 steunbetuigingen gehaald. Deze liggen allen ter bespreking voor de ledenraad.

Het Presidium is in contact met indieners van moties die van soortgelijke strekking zijn om deze eventueel samen in stemming te brengen.

Nummer	Motie	Indiener	Steunbetuigingen	Bespreken?
1	Linkse Samenwerking	Partijbestuur	50	JA
2	RoodGroene Motie I – Samen Formeren met GroenLinks	Frank van de Wolde	50	JA
3	RoodGroene Motie II - Fractiefusie	Frank van de Wolde	50	JA
4	Ophouden met blokkeren, geloven in de inhoud	Tom van Doormaal	31	NEE
5	Deelname Rutte IV	Joost Willem de Graas	50	JA
6	Nieuwe Verkiezingen	Huibert J. Koers	50	JA
7	Regeer een andere keer	Yuri Nikerk	50	JA
8	Wel deelname zonder Rutte	Erwin van der Lem	50	JA
9	Motie “Stop de formatiepogingen met de VVD onder leiding van Mark Rutte”	Maarten Wiedemeijer	50	JA
10	Een Sterke PvdA	Mats Bergman	50	JA
11	Fractiefusie onmogelijk	Yuri Nikerk	50	JA
12	Jonge Socialisten – Samenvoeging Tweede Kamerfracties na formatie	Andrej van Hout	50	JA
13	Laat links het spel bepalen en niet de knickers zijn	Eric Hercules	50	JA

14	Versterk tegenwicht tegen toenemend neoliberalisme met linkse samenwerking!	Frans Dolmans	26	NEE
----	---	---------------	----	-----

Motieteksten

Motie 1. Linkse Samenwerking

Indiener: Partijbestuur

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- voor het realiseren van onze sociaaldemocratische idealen linkse samenwerking benodigd is, Overwegende dat het Congres en de ledenraad middels diverse moties hebben opgeroepen tot het versterken van samenwerking met linkse partijen en dat keuzes over de toekomst en de koers van onze partij, in welke vorm dan ook, altijd met en door leden wordt vormgegeven,
- dat linkse samenwerking in de Tweede Kamer de afgelopen jaren is versterkt, bijvoorbeeld middels gezamenlijke linkse tegenbegrotingen, initiatiefnota's en wetsvoorstellen, Overwegende dat de samenwerking met GroenLinks zich verder oriënteert op een brede samenwerking tussen politieke partijen, vakbonden en maatschappelijke organisaties, Overwegende dat deze samenwerking zich niet beperkt tot de Tweede Kamerfractie, maar zich uitstrekt tot lokale afdelingen, netwerken, wetenschappelijke bureaus en andere organisaties,

Constaterende dat:

Verzoekt:

- het partijbestuur om het gesprek in de partij over verdergaande linkse samenwerking en het behalen van gezamenlijke idealen te intensiveren, door gesprekken in het land te organiseren in samenwerking met linkse partijen en organisaties en de uitkomsten daarvan voor te leggen aan het Congres.

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

In de afgelopen vier jaar zijn diverse moties door het congres en de politieke ledenraad aangenomen die oproepen tot intensiever samenwerken op links:

- Congres 2021, Motie: Samenwerking PvdA en GroenLinks voor een progressieve regering na 17 maart, gericht op progressief akkoord met GL, afgestemde campagnes, kernprogramma op hoofdpunten en een gezamenlijke strategie voor kabinetsformatie.
- PLR 2020, Motie: Informatie over linkse samenwerking met terugkoppeling over gezamenlijk strijdplan, samenwerking met GL, afstemming over verkiezingsprogramma's en eventueel gezamenlijk optrekken bij verkiezingen.
- Congres 2020, Motie: Linkse samenwerking met inspanning voor gezamenlijk strijdplan op links, samenwerking met GL te intensiveren en leden te informeren over verdere linkse samenwerking.
- Congres 2018, Motie: Linkse samenwerking en Eerste Kamerverkiezingen, met een oproep om met de besturen van GL en SP te verkennen of een gezamenlijke kieslijst voor de Eerste Kamerverkiezingen een optie is.

Motie 2. RoodGroene Motie I – Samen Formeren met Groenlinks

Indiener: Frank van de Wolde

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- De PvdA haar eigen idealen beter kan verwezenlijken en een sterkere vuist kan maken tegen de rechtse politiek als haar Tweede Kamerfractie nauw optrekt met de Tweede Kamerfractie van GroenLinks;
- De Tweede Kamerfractie succesvol en nauw samenwerkt met de Tweede Kamerfractie van GroenLinks;

Constaterende dat:

- Er groot draagvlak is voor nauwere samenwerking onder de respectievelijke achterbannen van de PvdA en GroenLinks;
- De wens tot nauwere linkse samenwerking al lang leeft binnen de Partij van de Arbeid en GroenLinks;
- De verkiezingsprogramma's van de Partij van de Arbeid en GroenLinks sterk overeenkomen;
- De Tweede Kamerfracties van de PvdA en GroenLinks hebben aangekondigd als een gezamenlijk team te willen optrekken bij een eventuele formatie - inclusief gezamenlijke fractievergaderingen;
- Het initiatief van RoodGroene Toekomst, dat meer dan 7000 steunbetuigingen heeft, aan toont dat het animo voor een nauwere samenwerking tussen de Partij van de Arbeid en GroenLinks groot is;

Verzoekt:

Verzoekt de Tweede Kamerfractie om gezamenlijk met de GroenLinks Tweede Kamerfractie te blijven opereren in de formatieonderhandelingen, zoals door middel van een gezamenlijk onderhandelteam, totdat er een succesvol regeerakkoord is bereikt of totdat er wordt besloten om af te zien van regeringsdeelname;

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 3. RoodGroene Motie II – Fractiefusie

Indiener: Frank van de Wolde

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- De PvdA haar eigen idealen beter kan verwezenlijken en een sterkere vuist kan maken tegen de rechtse politiek als haar Tweede Kamerfractie nauw optrekt met de Tweede Kamerfractie van GroenLinks;
- De Tweede Kamerfractie succesvol en nauw samenwerkt met de Tweede Kamerfractie van GroenLinks;

Constaterende dat:

- Er groot draagvlak is voor nauwere samenwerking onder de respectievelijke achterbannen van de PvdA en GroenLinks;
- De wens tot nauwere linkse samenwerking al lang leeft binnen de Partij van de Arbeid en GroenLinks;
- De verkiezingsprogramma's van de Partij van de Arbeid en GroenLinks sterk overeenkomen;
- Het initiatief van RoodGroene Toekomst, dat meer dan 7000 steunbetuigingen heeft, aan toont dat het animo voor een nauwere samenwerking tussen de Partij van de Arbeid en GroenLinks groot is;

Verzoekt:

de Tweede Kamerfractie om gezamenlijk met de Tweede Kamerfractie van GroenLinks de mogelijkheden van het samenvoegen van de fracties op korte termijn te onderzoeken en over te gaan tot een gezamenlijke PvdA/GroenLinks Tweede Kamerfractie, inclusief gezamenlijke vergaderingen, het verdelen van woordvoerderschappen en het gezamenlijk optrekken bij stemmingen.

En gaat over tot de orde van de dag

Motie 4. Ophouden met blokkeren, geloven in de inhoud

Indiener: Tom van Doormaal

Behandelen: NEE

Motie 5. Deelname Rutte IV

Indiener: Joost Willem de Graas

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- De Partij van de Arbeid en Groenlinks tezamen nog altijd een junior partner zouden zijn in een overwegend rechtsliberaal kabinet.
- De beoogd premierskandidaat namens de VVD in zijn uitspraken en handelen blijk geeft van overtuigingen die onverenigbaar zijn met de sociaaldemocratie in het bijzonder en de geldende mores van een parlementaire democratie in het algemeen.

Constaterende dat:

- Los van de inhoudelijke bezwaren het beeld ontstaan is dat de beoogde samenwerking tussen de PvdA en GL louter ingegeven is door de wensen van de leiders van de VVD en D66.
- Dit de samenwerking in een onnodig kwaad daglicht stelt.

Verzoekt:

Verzoekt de Tweede Kamerfractie om niet verder te onderhandelen over eventuele deelname aan een nieuw kabinet onder Mark Rutte.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6. Nieuwe Verkiezingen

Indiener: Huibert J. Koers

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- Nederland afgelopen decennia een liberaal conservatief politiek beleid heeft uitgevoerd
- Dat het tijd wordt voor sociaal en progressief beleid
- Dat Mark Rutte een vierde termijn wil dienen en daarmee de langst zittende premier zou worden
- Dat een premierschap van langer dan 12 jaar niet gewenst is- en niet past in een democratie.
- De laatste verkiezingen - mede gevormd door een pandemie - een te verdeeld politiek landschap hebben achtergelaten

Constaterende dat:

- Het politieke landschap verdeeld is met veel partijen en stromingen
- Dat liberale partijen veel stemmers trekt uit lagere sociale klassen

Verzoekt:

Partijbestuur en de TK fractie

- in woord en geschrift het beleid Rutte te veroordelen
- te pleiten voor nieuwe verkiezingen

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 7. Regeer een andere keer

Indiener: Yuri Nijkerk

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- de Partij van de Arbeid en GroenLinks voor de verkiezingen aangegeven hebben niet zonder een andere linkse partij in het kabinet te stappen; - de Partij van de Arbeid zich zeer constructief heeft opgesteld in de vorming van een nieuw kabinet; - het CDA door interne strubbelingen momenteel geen betrouwbare kabinetspartner lijkt; - er in de samenleving een sentiment heerst dat politiek rechts de verkiezingen gewonnen heeft; - de Partij van de Arbeid in 2012 weer groot en herkenbaar werd na een rechts kabinet; - het deelnemen aan landsbestuur een middel is om onze waarden te vertegenwoordigen en niet een doel op zich;

Constaterende dat:

- in april 2021 de Partij van de Arbeid een motie van wantrouwen tegen Mark Rutte heeft gesteund; - het, als winnaar van de verkiezingen, aan de VVD is om een nieuw kabinet te vormen en niet aan de Partij van de Arbeid om voor een meerderheid te zorgen; - de VVD en het CDA meermalen aangegeven hebben niet met de Partij van de Arbeid én GroenLinks samen in een kabinet te willen stappen; - ondanks de constructieve en creatieve opstelling van de Partij van de Arbeid er geen toenadering vanuit de VVD en het CDA lijkt te komen;

Verzoekt:

(de onderhandelaars van) de Tweede Kamerfractie om de onderhandelingen voor een plaats in het kabinet Rutte IV te beëindigen en gaat over tot de orde van de dag.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8. Wel deelname zonder Rutte

Indiener: Erwin van der Lem

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- Deelname in een nieuw kabinet samen met GroenLinks goed zal zijn voor de sociale democratie zonder meneer Mark Rutte omdat het niet geloofwaardig is dat deze man een motie van wantrouwen heeft die de PvdA heeft ondersteund

Constaterende dat:

- Mark Rutte heeft her vertrouwen geschonden. Het is niet geloofwaardig met deze man in een kabinet te zitten.

Verzoekt:

- Deelname in een kabinet met meneer Mark Rutte uit te sluiten. Wel deelname met iemand anders als minister president

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 9. Motie “Stop de formatiepogingen met de VVD onder leiding van Mark Rutte”

Indiener: Maarten Wiedemeijer, Bas Torenvliet, Wilco Bos

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op: De politieke ledenraad, digitaal en fysiek bijeen, op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- Dat de Tweede Kamerfractie bereid is te onderhandelen over een mogelijk kabinet van VVD-D66-CDA-PvdA-Groenlinks.

Constaterende dat:

- Dat de VVD sinds de Tweede Kamerverkiezingen pogingen om tot inhoudelijke gesprekken c.q. onderhandelingen te komen nu reeds meer dan 5 maanden vakkundig uitstelt.
- Dat de VVD reeds 5 maanden aangeeft niet met 2 linkse partijen wenst te regeren en dat deze eis niet verenigbaar is met de PvdA belofte om alleen plaats te nemen in een regering met minimaal 1 andere linkse partij (waarbij D66 niet kwalificeert als een linkse partij)
- Dat een integer en transparant landsbestuur niet redelijkerwijs te verwachten is zolang Mark Rutte de minister-president is c.q. zal zijn.

- Dat de Tweede Kamerfractie hierom recent (april 2021) een motie van wantrouwen en een motie van afkeuring tegen Mark Rutte heeft gesteund.
- Dat de VVD eisen stelt aan de PvdA en GroenLinks om samen te smelten en dat deze eis niet aan de VVD is, maar enkel aan de leden van de individuele partijen om hier koers in te bepalen.
- Dat PvdA lijsttrekker Lodewijk Asscher voor de gevolgen van de toeslagenaffaire zijn verantwoordelijkheid nam, integriteit toonde en zijn positie ter beschikking stelde. Maar voor Mark Rutte persoonlijke consequenties uitbleven.
- Dat eerdere regeringsdeelname met de VVD onder leiding van Mark Rutte omvangrijke negatieve consequenties kende voor zowel Nederland als de PvdA zelf (2012-2017).
- Dat de inhoudelijke verschillen met de VVD enorm zijn en de VVD geen oplossingen heeft voor de grote uitdagingen deze tijd, zoals betaalbaar wonen, gelijke kansen, een duurzame toekomst en de toenemende ongelijkheid.

Verzoekt:

Roept de Tweede Kamerfractie op

- Om niet langer formatiepogingen met de VVD onder leiding van Mark Rutte te ondernemen
- Zowel in verdere formatiepogingen of in de oppositie vergaand samen te werken met linkse partners om zo veel mogelijk van onze idealen en ons verkiezingsprogramma te realiseren

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 10. Een Sterke PvdA

Indiener: Mats Bergman

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- Er de laatste tijd veel naar buiten komt over het willen fuseren met GroenLinks en een nieuwe partij beginnen.

Constaterende dat:

- De PvdA een sterk fundament is met een toekomst perspectief.
- De PvdA een duidelijk verhaal heeft
- De PvdA een bestaansrecht heeft als partij, sterk op zichzelf.
- De media een onduidelijk en vertroebeld beeld achterlaat over de intenties van de Tweede Kamerfractie en het Landelijk bestuur m.b.t. samenwerken/samengaan/fuseren.

Verzoekt:

Uit te spreken dat er naast samenwerken met GroenLinks geen sprake is van een fusie, ook niet op termijn.
En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 11. Fractiefusie onmogelijk

Indiener: Yuri Nikerk

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- in maart 2021 ongeveer 600.000 mensen gestemd hebben op leden van de Tweede Kamerfractie en het partijprogramma van de Partij van de Arbeid; - een fractiefusie bij - voor, tijdens én na - de verkiezingen voor de Tweede Kamer niet de inzet van de campagnes was; - de Partij van de Arbeid in een voorzittersverkiezing zit, waarbij samenwerking en/of fusie met GroenLinks ook de inzet is; - de Tweede Kamerfractie het 'uithangbord' van de partij is en een fractiefusie dus sturend zou zijn in die verkiezingen; - samenwerking tussen de fracties/partijen ook zonder fusie goed verloopt

Constaterende dat:

- in de media diverse leden van de Partij van de Arbeid én GroenLinks zich hebben uitgesproken tegen een fractiefusie; - het fuseren van de fracties van Partij van de Arbeid en GroenLinks pas bij de kabinetsonderhandelingen ter tafel komen; - een eventuele fractiefusie niet vanuit het partijbelang lijkt te komen, maar vanuit de (sterke) wens om mee te regeren; - kiezers het recht hebben om voorafgaand aan verkiezingen geïnformeerd te worden over een eventuele fractiefusie

Verzoekt:

Verzoekt de Tweede Kamerfractie om in een postelectorale fase niet met andere partijen te fuseren

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 12. Jonge Socialisten – Samenvoeging Tweede Kamerfracties na formatie

Indiener: Andrej van Hout

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

Overwegende dat:

- de PvdA is opgericht om een brede linkse stroming samen te brengen;

- de PvdA en GroenLinks samen meer slagkracht hebben dan ieder afzonderlijk;

Constaterende dat:

- links versplinterd is;
- de PvdA en GroenLinks steeds meer dezelfde waarden en standpunten uitdragen;
- de PvdA en GroenLinks steeds meer samenwerken en nu ook gezamenlijk de formatie ingaan;
- een meerderheid van de leden van de Jonge Socialisten zich heeft uitgesproken voor één gedeelde fractie van GroenLinks en PvdA in de Tweede Kamer;

Verzoekt:

- om tijdens en vooral ná de formatie één gedeelde fractie met GroenLinks te vormen in de Tweede Kamer;

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 13. Laat links het spel bepalen en niet de knikkers zijn

Indiener: Eric Hercules

Behandelen: JA

Motietekst:

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op zaterdag 28 augustus 2021,

De Partij van de Arbeid, in de spoedeisende Ledenraad bijeen op: zaterdag 28 augustus 2021 bijeen te Zeist, gelezen de brief van vele partijgenoten,

Overwegende dat:

- De toekomst van de sociale politiek in Nederland en in onze steden en dorpen de inzet is van de komende maanden;

Constaterende dat:

- Samen uit, samen thuis' een wijs besluit was van de fracties van PvdA en GroenLinks omdat we samen sterker staan – dit in overeenstemming met de eerder door het Congres uitgesproken wens tot meer intensieve samenwerking;
- Het van groot belang is dat links spelbepalend is en een strijdbaar inhoudelijk alternatief schetst in contrast met het huidige regeringsbeleid. Een alternatief dat gehakt maakt van de scherpe ongelijkheid, de dringende klimaatopgave over de streep trekt, van de woningmarkt weer volkshuisvesting maakt en dat het alternatief schetst voor het gebrek aan respect voor de rechtsstaat en de democratie van de huidige regering;
- Een openbare onderhandelingsinzet van PvdA en GroenLinks wenselijk is om de smaak van coalitie of oppositie te bepalen en kleur te geven aan het publieke debat in Nederland;

Verzoekt:

Om samen met de fractie van GroenLinks een inhoudelijke inzet kenbaar te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 14. Versterk tegenwicht tegen toenemend neoliberalisme met linkse samenwerking!

Indiener: Frans Dolmans

Behandelen: NEE